T.C.

DANIŞTAY

İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

E. 2011/76

K. 2014/1397

T. 31.3.2014

• AVUKATIN BAŞKA BİR AVUKATA KARŞI ASİL YA DA VEKİL SIFATIYLA TAKİP EDECEĞİ DAVA (Barosuna Bir Yazı İle Bildirmemesi/Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları Md. 27/2'ye Aykırılık Oluşturduğundan Bakışla Uyarma Cezası Verilmesinin Hukuka Aykırılığı/TBB'nin 1136 S.K. Md. 110'da Sayılan Görevleri Yerine Getirme Amacına Hizmet Edecek Nitelik Taşımadığı ve Bağımsız Savunmayı Serbestçe Temsil Eden Avukatlığın Amacı İle de Bağdaşmadığı)

• BAĞIMSIZ SAVUNMAYI SERBESTÇE TEMSİL EDEN AVUKATLIĞIN AMACI İLE BAĞDAŞMAYAN KURAL ("Bir Avukat Başka Bir Avukata Karşı Asil Ya da Vekil Sıfatıyla Takip Edeceği Davayı Kendi Barosuna Bir Yazı İle Bildirir" Kuralı - Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları Md. 27/2'de Düzenlenen Bu Kuralda ve Uyarınca Avukata Verilen Disiplin Cezasında Hukuka Uyarlık Bulunmadığı)

• AVUKATA BARO TARAFINDAN VERİLEN DİSİPLİN CEZASI (Vekil Sıfatıyla Bir Başka Avukata Karşı Takip Ettiği Davayı Barosuna Yazı İle Bildirmemesi/Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları Md. 27/2'de Düzenlenen Bu Kuralda ve Verilen Disiplin Cezasında Hukuka Uyarlık Bulunmadığı - TBB'nin 1136 S.K. Md. 110'da Sayılan Görevleri Yerine Getirme Amacına Hizmet Edecek Nitelik Taşımadığı)

• BARO TARAFINDAN AVUKATA VERİLEN DİSİPLİN CEZASI (Vekil Sıfatıyla Bir Başka Avukata Karşı Takip Ettiği Davayı Barosuna Yazı İle Bildirmeme Kuralına Aykırılık - Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları Md. 27/2'de Düzenlenen Bu Kuralda ve Uyarınca Avukata Verilen Disiplin Cezasında Hukuka Uyarlık Bulunmadığı)

• TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ MESLEK KURALLARI (Md. 27/2'de Düzenlenen "Bir Avukat Başka Bir Avukata Karşı Asil Ya da Vekil Sıfatıyla Takip Edeceği Davayı Kendi Barosuna Bir Yazı İle Bildirir" Kuralında ve Bu Kural Uyarınca Avukata Verilen Disiplin Cezasında Hukuka Uyarlık Bulunmadığı - TBB'nin 1136 S.K. Md. 110'da Sayılan

Görevleri Yerine Getirme Amacına Hizmet Edecek Nitelik Taşımadığı ve Bağımsız Savunmayı Serbestçe Temsil Eden Avukatlığın Amacı İle de Bağdaşmadığı)

1136/m. 110, 117, 134, 135, 136

Türkiye Barolar Birliği/Meslek Kuralları/m. 27/2

ÖZET : Uyuşmazlık konusu olayda, davacının vekil sıfatıyla bir başka avukata karşı takip ettiği davayı kendi barosuna bir yazı ile bildirmemesi suretiyle gerçekleşen eyleminin Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarının 27/2. maddesine aykırılık oluşturduğundan bakışla davacı avukata uyarma cezası verilmesi üzerine bakılan dava açılmıştır.

1136 sayılı Avukatlık Kanununun 110. maddesi uyarınca, Türkiye Barolar Birliğinin; baroların çalışmalarını ortak amaca ulaşacak şekilde tasarlamak, mesleğin gelişmesini sağlamak, mensuplarının genel menfaatlerini ve mesleğin ahlak, düzen ve geleneklerini korumak, mensupları arasındaki meslek bağını kuvvetlendirmek gibi temel görevleri bulunmaktadır.

Türkiye Barolar Birliği tarafından düzenlenen meslek kurallarının 27/2 maddesinde yer alan,"... bir avukat başka bir avukata karşı asil ya da vekil sıfatıyla takip edeceği davayı kendi barosuna bir yazı ile bildirir." kuralının, yukarıda sayılan görevleri yerine getirme amacına hizmet edecek nitelik taşımadığı ve bağımsız savunmayı serbestçe temsil eden avukatlığın amacını ile de bağdaşmadığı sonucuna ulaşıldığından, bu kuralda ve bu kural uyarınca davacıya verilen disiplin cezasında hukuka uyarlık, bulunmamaktadır.

İstemin Özeti : Danıştay Sekizinci Dairesinin 16/06/2010 günlü, E:2009/5158 K:2010/3546 sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması davacı taralından İstenilmekledir.

Savunmanın Özeti : Savunma verilmemiştir:

Danıştay Tetkik Hakimi Düşüncesi : Temyiz isteminin kabulü ile Daire Kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay idari Dava Daireleri Kurulunca dosya incelendi, gereği görüşüldü:

KARAR : Dava, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarının 27/2 maddesinin ve bu kural dayanak alınarak oluşturulan İstanbul Barosu Disiplin Kurulunun 08/07/2008 günlü, 2008/274 sayılı davacıya uyarma cezası verilmesine

ilişkin işlemi ile bu işleme yapılan itirazın reddine ilişkin Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun 13/03/2009 günlü, E 2009/2 K:2009/146 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

Danıştay Sekizinci Dairesinin 16/06/2010 günlü, E:2009/5158 K 2010/3546 sayılı kararıyla; avukat olan davacının, meslektaşı iki avukat hakkında İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesinin E:2006/80 sayılı dosyasında açılan kamu davasına bir davacıya vekaleten katıldığı, bu durumu bağlı olduğu İstanbul Barosuna bildirmediği, aleyhine davaya katıldığı meslektaşının şikayette bulunması üzerine, davacı hakkında soruşturma açıldığı, eyleminin sabit bulunması sonucu İstanbul Barosu Disiplin Kurulu Başkanlığının 08/07/2008 gün ve E:2008/274 sayılı kararı ile Avukatlık Yasasının 134. ve Meslek Kurallarının 27/2 maddeleri uyarınca uyarma cezası ile cezalandırıldığı, davacının bu karara yaptığı itiraz üzerine Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun 13/03/2009 günlü, E:2009/12, K.2009/146 sayılı kararı ile anılan cezaya ilişkin kararın onandığının anlaşıldığı; 1136 sayılı Avukatlık Kanunu uyarınca, baroların çalışmalarını ortak amaca ulaşacak şekilde tasarlamak, mesleğin gelişmesini sağlamak, mensuplarının genel menfaatlerini ve mesleğin ahlak, düzen ve geleneklerini korumak, bunun yanında Türkiye Barolarını ve mensuplarını birbirine tanıtarak aralarındaki meslek bağını kuvvetlendirmek gibi temel görevleri olan Türkiye Barolar Birliğinin yetkili organlarınca alınan ve yasaların avukatlara tanıdığı hakların gerçekleşmesini, avukatların yüklendiği görevleri tam ve eksiksiz olarak onurlu bir şekilde yerine getirmesini sağlamak amacıyla konulan meslek kuralları arasında yer alan "... bir avukat başka bir avukata karşı asil ya da vekil sıfatıyla takip edeceği davayı kendi barosuna bir yazı ile bildirir." kuralını içeren 27/2 maddesinde hukuka, meslek onuruna ve kamu yararına aykırılık bulunmadığı; davacının da bu meslek kuralına uymayan davranışı gerçekleştirdiğinin hakkında yürütülen disiplin soruşturması neticesinde sabit olduğu görüldüğünden uyarma cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin işlemde de hukuka aykırılık bulunmadığı, davacının, İstanbul Barosu Disiplin Kurulunun 4 kişi ile toplanıp 2 muhalif oya karşılık 2 üyenin oyu ile karar vermiş olması nedeniyle karar nisabına uyulmadığı yolundaki iddiasına gelince: Avukatlık Yasasının 103. maddesinde; baro disiplin kurulunun avukat sayısı iki yüz elliye kadar olan barolarda 3, iki yüzelliden fazla olan barolarda 5 üyeden kurulacağı ve 106. maddesinde de, disiplin kurulunun üyelerinden en az üçünün hazır bulunması halinde toplanacağı, kararların üye tam sayısının salt çoğunluğu ile verileceği oylarda eşitlik halinde, başkanın bulunduğu tarafın üstün tutulacağı, başkanın bulunmadığı zamanlarda, meslekte en kıdemli üyenin kurula başkanlık edeceği yolunda yer alan kurallar karşısında İstanbul Barosu Disiplin Kurulunca Başkanın mazereti nedeniyle toplantıya katılamaması nedeniyle 4 kişi ile toplanıp oylarda eşitlik olması sonucu başkana vekalet eden kıdemli üyenin görüşü doğrultusunda karar

verilmesinde de hukuka aykırı bir yön bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar vermiştir.

Davacı, bu kararı hukuka ve mevzuata aykırı olduğu iddiasıyla temyiz etmekte ve bozulmasına karar verilmesini istemektedir.

1136 sayılı Avukatlık Kanununun "Disiplin Cezalarının Uygulanacağı Haller" başlıklı 134. maddesinde: avukatlık onuruna, düzen ve gelenekleri ile meslek kurallarına uymayan eylem ve davranışlarda bulunanlarla, mesleki çalışmada görevlerini yapmayan veya görevinin gerektirdiği dürüstlüğe uygun şekilde davranmayanlar hakkında bu Kanunda yazılı disiplin cezalarının uygulanacağı belirtilmiş, 135. maddesinde de, "Disiplin cezaları şunlardır 1- Uyarma, avukatın mesleğinin icrasında daha dikkatli davranması gerektiğinin kendisine bildirmesidir.

2. Kınama: mesleğinde ve davranışında kusurlu sayıldığının avukata bildirilmesidir.

3. On bin liradan yüz elli bin liraya kadar para cezası.

4. İşten çıkarma, avukatın veya avukatlık ortaklığının üç aydan az ve üç yıldan fazla olmamak üzere mesleki faaliyetlerinin yasaklanmasıdır.

5. Meslekten çıkarma; avukatlık ruhsatnamesinin geri alınarak avukatın adının baro levhasından silinmesi ve avukatlık unvanının kaldırılmasıdır. Avukatlık ortaklığı için de baro avukatlık ortaklığı sicilinden silinmesidir".

"Cezaların Uygulanma Şekli" başlıklı 136. maddesinde ise: 'Bu kanunun avukatların hak ve ödevleri ile ilgili altıncı kısmında yazılı esaslara uymayanlar hakkında ilk defasında en az kınama, tekrarında, davranışın ağırlığına göre, para veya işten çıkarma cezası ve 5 inci maddenin (a) bendinde yazılı bir suçtan kesin olarak hüküm giyme halinde meslekten çıkarma cezası uygulanır.

Beş yıllık bir dönem içinde iki veya daha çok defa disiplin cezasını gerektiren davranışta bulunan avukata her yeni suçu için bir öncekinden daha ağır ceza uygulanır.

Bir defa işten çıkarılan avukat, beş yıllık dönem içinde bu kanunun altıncı kısmındaki kurallara aykırı davranışta bulunursa meslekten çıkanlır." hükümlerine yer verilmiştir.

Öte yandan, anılan Yasa'nın 110. maddesinin 16. bendinde; uyulması zorunlu meslek kurallarını tespit ve tavsiye etmenin Türkiye Barolar Birliğinin görevleri arasında bulunduğu; 117. maddesinin 7. bendinde ise,

uyulması zorunlu meslek kurallarını tespit etmenin Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulunun görevlerinden olduğu hükme bağlanmıştır.

Değinilen hükümler esas alınarak yürürlüğe konulan "Avukatlık Meslek Kuralları'nın 27/2. maddesinde, "... bir avukat başka bir avukata karşı asil ya da vekil sıfatıyla takip edeceği davayı kendi barosuna bir yazı ile bildirir." düzenlemesine yer verilmiştir.

Uyuşmazlık konusu olayda, davacının vekil sıfatıyla bir başka avukata karşı takip ettiği davayı kendi barosuna bir yazı ile bildirmemesi suretiyle gerçekleşen eyleminin Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarının 27/2. maddesine aykırılık oluşturduğundan bakışla davacı avukata uyarma cezası verilmesi üzerine bakılan dava açılmıştır.

1136 sayılı Avukatlık Kanununun 110. maddesi uyarınca, Türkiye Barolar Birliğinin; baroların çalışmalarını ortak amaca ulaşacak şekilde tasarlamak, mesleğin gelişmesini sağlamak, mensuplarının genel menfaatlerini ve mesleğin ahlak, düzen ve geleneklerini korumak, mensupları arasındaki meslek bağını kuvvetlendirmek gibi temel görevleri bulunmaktadır.

Türkiye Barolar Birliği tarafından düzenlenen meslek kurallarının 27/2 maddesinde yer alan,"... bir avukat başka bir avukata karşı asil ya da vekil sıfatıyla takip edeceği davayı kendi barosuna bir yazı ile bildirir." kuralının, yukarıda sayılan görevleri yerine getirme amacına hizmet edecek nitelik taşımadığı ve bağımsız savunmayı serbestçe temsil eden avukatlığın amacını ile de bağdaşmadığı sonucuna ulaşıldığından, bu kuralda ve bu kural uyarınca davacıya verilen disiplin cezasında hukuka uyarlık, bulunmamaktadır.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle, davacının temyiz isteminin kabulü ile Danıştay Sekizinci Dairesinin 16/06/2010 günlü, E:2009/5158, K:2010/3546 sayılı kararının BOZULMASINA, kararın tebliğ tarihini izleyen 15 (onbeş) gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 31.03.2014 gününde oyçokluğu ile karar verildi.

KARŞI OY (X) : 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun "Disiplin Cezalarının Uygulanacağı Haller" başlıklı 134. maddesinde; Avukatlık onuruna, düzen ve gelenekleri ile meslek kurallarına uymayan eylem ve davranışlarda bulunanlarla, mesleki çalışmada görevlerini yapmayan veya görevinin gerektirdiği dürüstlüğe uygun şekilde davranmayanlar hakkında bu Kanunda yazılı disiplin cezaları uygulanacağı belirtilmiş, 135. maddesinde "Disiplin cezalan şunlardır:

1. Uyarma: avukatın mesleğinin icrasında daha dikkatli davranması gerektiğinin kendisine bildirilmesidir.

2. Kınama; mesleğinde ve davranışında kusurlu sayıldığının avukata bildirilmesidir.

3. On bin liradan yüz elli bin liraya kadar para cezası.

4. İşten çıkarma, avukatın veya avukatlık ortaklığının üç aydan az ve üç yıldan fazla olmamak üzere mesleki faaliyetlerinin yasaklanmasıdır.

5. Meslekten çıkarma: avukatlık ruhsatnamesinin geri alınarak avukatın adının baro levhasından silinmesi ve avukatlık unvanının kaldırılmasıdır. Avukatlık ortaklığı için de baro avukatlık ortaklığı sicilinden silinmesidir.", "Cezaların Uygulanma Başlıklı" başlıklı 136. maddesinde de "Bu kanunun avukatların hak ve ödevleri ile ilgili altıncı kısmında yazılı esaslara uymayanlar hakkında ilk defasında en az kınama, tekrarında, davranışın ağırlığına göre, para veya işten çıkarma cezası ve 5 inci maddenin (a) bendinde yazılı bir suçtan kesin olarak hüküm giyme halinde meslekten çıkarma cezası uygulanır.

Beş yıllık bir dönem içinde iki veya daha çok defa disiplin cezasını gerektiren davranışta bulunan avukata her yeni suçu için bir öncekinden daha ağır ceza uygulanır.

Bir defa işten çıkarılan avukat, beş yıllık dönem içinde bu kanunun altıncı kısmındaki kurallara aykırı davranışta bulunursa meslekten çıkanlır." hükümlerine yer verilmiştir.

1136 sayılı Yasanın anılan hükümleri göz önünde bulundurulduğunda uyarma cezasına disiplin cezaları arasında yer verilmekle birlikte uyarma cezasının hangi hallerde verilebileceği Yasa'da açıkça sayılmaksızın avukatın mesleğinin icrasında daha dikkatli davranması gerektiğinin kendisine bildirilmesi olduğu tanımlaması yapılmıştır. İlgililere uyarma cezası verilebilmesi, suç ve cezaların yasallığı ilkesi uyarınca, hangi halerde uyarma cezası verileceğinin ancak yasada sayılması halinde mümkündür.

Nitekim, uyarma cezası dışındaki cezaların hangi hallerde verileceği Yasa'da açıkca sayılarak, Yasanın 136. maddesinde, bu Kanunun avukatların hak ve ödevleri ile ilgili altıncı kısmında yazılı esaslara uymayanlar hakkında ilk defasında en az kınama, tekrarında da daha ağır cezalar verilebileceği öngörülmüştür. Dolayısıyla, davacı hakkında verilen uyarma cezası, Anayasa'nın 38. maddesindeki "cezaların yasallığı" kuralına aykırı bulunmaktadır.

Açıklanan nedenle, davacının temyiz isteminin belirtilen gerekçeyle kabulü gerektiği oyuyla karara gerekçe yönünden katılmıyoruz.

KARŞI OY (XX) : 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun "Disiplin Cezalarının Uygulanacağı Haller" başlıklı 134. maddesinde; Avukatlık onuruna, düzen ve gelenekleri ile meslek kurallarına uymayan eylem ve davranışlarda bulunanlarla, mesleki çalışmada görevlerini yapmayan veya görevinin gerektirdiği dürüstlüğe uygun şekilde davranmayanlar hakkında bu Kanunda yazılı disiplin cezaları uygulanacağı belirtilmiş, 135. maddesinde "Disiplin cezaları şunlardır:

1- Uyarma; avukatın mesleğinin icrasında daha dikkatli davranması gerektiğinin kendisine bildirmesidir.

2. Kınama; mesleğinde ve davranışında kusurlu sayıldığının avukata bildirilmesidir.

3. On bin liradan yüz elli bin liraya kadar para cezası.

4. İşten çıkarma, avukatın veya avukatlık ortaklığının üç aydan az ve üç yıldan fazla olmamak üzere mesleki faaliyetlerinin yasaklanmasıdır.

5. Meslekten çıkarma; avukatlık ruhsatnamesinin geri alınarak avukatın adının baro levhasından silinmesi ve avukatlık unvanının kaldırılmasıdır. Avukatlık ortaklığı için de baro avukatlık ortaklığı sicilinden silinmesidir", 'Cezaların Uygulanma Şekli' başlıkla 136. maddesinde de "Bu kanunun avukatların hak ve ödevleri ile ilgili altıncı kısmında yazılı esaslara uymayanlar hakkında ilk defasında en az kınama, tekrarında, davranışın ağırlığına göre, para veya işten çıkarma cezası ve 5 inci maddenin (a) bendinde yazılı bir suçtan kesin olarak hüküm giyme halinde meslekten çıkarma cezası uygulanır.

Beş yıllık bir dönem içinde iki veya daha çok defa disiplin cezasını gerektiren davranışta bulunan avukata her yeni suçu için bir öncekinden daha ağır ceza uygulanır.

Bir defa işten çıkarılan avukat, beş yıllık dönem içinde bu kanunun altıncı kısmındaki kurallara aykırı davranışta bulunursa meslekten çıkarılır." hükümlerine yer verilmiştir.

1136 sayılı Yasa'nın anılan hükümleri göz önünde bulundurulduğunda uyarma cezasına disiplin cezaları arasında yer verilmekle birlikte uyarma cezasının hangi hallerde verilebileceği Yasa'da açıkça sayılmaksızın avukatın mesleğinin icrasında daha dikkatli davranması gerektiğinin kendisine bildirilmesi olduğu tanımlaması yapılmıştır. İlgililere uyarma cezası verilebilmesi, suç ve cezaların yasallığı ilkesi uyarınca hangi hallerde uyarma cezası verileceğinin ancak yasada sayılması halinde mümkündür.

Nitekim, uyarma cezası dışındaki cezaların hangi hallerde verileceği Yasa'da açıkça sayılarak, Yasa'nın 136. maddesinde, bu Kanunun avukatların hak ve ödevleri ile ilgili altıncı kısmında yazılı esaslara uymayanlar hakkında ilk defasında en az kınama, tekrarında da daha ağır cezalar verilebileceği öngörülmüştür. Dolayısıyla, davacı hakkında verilen uyarma cezası, Anayasanın 38. maddesindeki "cezaların yasallığı" kuralına aykırı bulunmaktadır.

Temyize konu kararın Avukatlık Meslek Kurallarının 27/2. maddesine ilişkin hüküm fıkrasına yönelik istemin, kararda yer alan gerekçelerle reddi, davacı hakkında tesis edilen uyarma cezasına ilişkin hüküm fıkrasına yönelik istemin ise yukarıda yer alan gerekçeyle kabul edilerek, dava konusu bireysel işlemin iptali gerektiği oyuyla karara kısmen esas yönünden kısmen de gerekçe yönünden katılmıyorum.

KARŞI OY (XXX) : Temyiz dilekçesinde ileri sürülen nedenler, 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu'nun 54. maddesinde sayılan nedenlerden hiçbirisine uymadığından, istemin reddi gerektiği oyuyla karara katılmıyoruz.

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

İKİNCİ BÖLÜM
KARAR

ARİF HALDUN SOYGÜR BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : **2013/2659**
Karar Tarihi : **15/10/2015**

Başkan : Alparslan ALTAN

Üyeler : Osman Alifeyyaz PAKSÜT
Recep KÖMÜRCÜ
Engin YILDIRIM
Celal Mümtaz AKINCI

Raportör Yrd. : Gizem Ceren DEMİR KOŞAR

Başvurucu : Arif Haldun SOYGÜR

Vekili : Av. Özcan ÖNAL

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, emniyet görevlilerinin şiddet uygulaması nedeniyle işkence ve kötü muamele yasağının, keyfî gözaltı işlemi nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 24/4/2013 tarihinde Anayasa Mahkemesine doğrudan yapılmıştır. Dilekçe ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesi neticesinde başvurunun Komisyona sunulmasına engel teşkil edecek bir eksikliğinin bulunmadığı tespit edilmiştir.

3. İkinci Bölüm Üçüncü Komisyonunca 20/2/2014 tarihinde, kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

4. Bölüm Başkanı tarafından 25/5/2015 tarihinde, başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına ve başvuru eklerinin bir örneğinin görüş için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmesine karar verilmiştir.

5. Bakanlığın 25/6/2015 tarihli görüş yazısı 3/7/2015 tarihinde başvurucuya tebliğ edilmiş; başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı beyanlarını süresi içinde Anayasa Mahkemesine sunmamıştır.

III. OLAY VE OLGULAR

A. Olaylar

6. Başvuru formu ve ekleri, başvuruya konu yargılama dosyası içeriği ile UYAP aracılığıyla erişilen bilgi ve belgeler doğrultusunda tespit edilen ilgili olaylar özetle şöyledir:

7. 27/12/2009 tarihinde 21:30'da özel aracı ile seyir hâlinde iken Tunus Caddesi'nde ters yöne giren başvurucu, bölgede devriye görevi yapan polis memurları M.U.K. ve H.Y.G. tarafından durdurulmuştur.

8. Başvurucu ile polis memurları arasında tartışma yaşanmış, başvurucu saat 21.39'da 155 polis imdat hattını arayarak kendisini durduran polis memurları tarafından tartaklandığını ve polis memurlarının arabayı üstüne sürdüklerini ifade ederek yardım istemiştir.

9. Başvurucu yere yatırılarak kelepçelenmiş, polis aracına bindirilerek bir süre burada bekletilmiştir.

10. Olay yerine gelen trafik ekibi tarafından saat 22.00'de başvurucuya trafik kuralı ihlali nedeniyle trafik cezası kesilmiştir.

11. Olay yerine gelen Esat Polis Merkezi Amiri H.İ.U. tarafından başvurucunun kelepçeleri çıkarttırılmıştır.

12. Başvurucu, hakkında adli işlem yapılmak üzere Esat Polis Merkezine götürülmüştür.

13. Başvurucu, Polis Merkezinde alınan ifadesinde Tunus Caddesi'nde evinin olduğu ara sokakta aracıyla on metre kadar ters yönde seyrettiğini, evinin otopark girişinde polis aracının park hâlinde olduğunu, polis memurunun uzaktan kendisine ters yönden geldiğini söylediğini, aracından inerek *"lütfen cezamı yazın ancak siz de apartman girişini kapatarak yanlış yapıyorsunuz"* dediğini, bunun üzerine polis memurunun sinirlendiğini, diğer polis memurunun da arabadan indiğini, kendisini kelepçe takmak ve biber gazı sıkmakla tehdit ettiklerini, polislerden kimlik göstermelerini istediğini, kimliğini uzaktan gösteren memura yakından görmek istediğini söylediğini, bunun üzerine polis memurunun *"sen kim oluyorsun bana kimlik soruyorsun"* dediğini, kendisinin 155 polis imdat hattını arayarak yardım istediğini, bunun sonrasında kendisine saldırdıklarını, polis aracına bindirmeye çalıştıklarını, yere yatırdıklarını ve kolunu bükerek vücuduna vurduklarını ve *"sana gününü göstereceğiz zavallı it"* diyerek hakaret ettiklerini, kelepçe takarak ve tekmeleyerek kendisini zorla polis aracına bindirdiklerini, polis aracının içinde bir süre beklettiklerini, komiser olduğunu söyleyen bir polisin gelerek kelepçeyi çıkarttığını ve polis memurlarına hitaben *"dün milletvekili bugün doktor nedir sizden çektiğimiz"* dediğini ve polis memurlarından şikâyetçi olduğunu beyan etmiştir.

14. Polis memurları görev yaptıkları Esat Polis Merkezinde alınan ifadelerinde aracıyla ters yönde seyreden başvurucuyu durdurarak kendisine *"Beyefendi ters yönden gittiğinizi biliyor musunuz"* dediklerini ancak başvurucunun agresif tavırlar sergileyerek *"siz benim kim olduğumu biliyor musunuz ben doktorum"* diyerek aracından indiğini, başvurucuya sakin olmasını, kimlik ve ruhsat vermesini söylediklerini ancak resmî aracı görmesine rağmen önce kendisinin *"siz kimlik gösterin"* dediğini ve *"şerefsizler siz çetesiniz adi herifler beni tekel işçisi mi sandınız sizin ağababanız gelsin"* diyerek hakaret ettiğini beyan etmişlerdir.

15. Başvurucu, polis memurlarının şiddetine maruz kaldığı iddiasıyla; polis memurları ise başvurucunun kendilerine hakaret ettiği ve görevlerini yapmalarına engel olmaya çalıştığı iddiasıyla şikâyetçi olmuşlardır.

16. Başvurucu adli muayene raporu alınması amacıyla Adli Tıp Kurumu Ankara Adli Tıp Şube Müdürlüğüne götürülmüş; 27/12/2009 tarihli ve 23.10 saatli adli muayene raporunda sağ el bilekte 2 cm çapında abrazyon, sol dizde 3 cm çapında sıyrık, sol el bilekte

çepeçevre kelepçe izine uyar ekimoz, sırtta ve başta ağrı şikâyeti olduğu, başvurucunun yaralarının basit tıbbi müdahale ile giderilebilecek nitelikte olduğu tespit edilmiştir.

17. Başvurucu, 28/12/2009 saat 01.00'de Cumhuriyet Savcısı talimatıyla salıverilmiştir.

18. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından olayla ilgili başlatılan soruşturmada, müşteki şüpheli başvurucunun ve olay yerine daha sonra gelen Komiser H.İ.U. ile Polis Merkezi Grup Amiri K.E.nin tanık sıfatı ifadeleri alınmış; müşteki şüpheli polis memurlarının ifadeleri alınmamıştır. 11/5/2010 tarihli ve İ.No: 2010/1059 sayılı iddianame ile Polis Memurları H.Y.G. ve M.U.K.nın işkence yapma suçundan, başvurucunun ise hakaret suçundan cezalandırılmaları istemiyle dava açılmıştır.

19. Müşteki sanık H.Y.G. kovuşturma aşamasında, Polis Merkezinde verdiği savunma ve ifadesini tekrar ettiğini söyleyerek şu hususları eklemiştir: "*olayın vuku bulduğu yerde trafik yoğundur. Trafik kazaları sık sık olmaktadır bunu bildiğimiz için ve ters yönden de araçlar geldiğinden, olay sırasında diğer sanık Arif Haldun Soygür bu şekilde ters seyretmekteydi bizde devriye görevi yapmaktaydık polis aracımızın üzerindeki lamba da yanmaktaydı. İkaz ettik, bizim polis olduğumuzu bildiği halde ifademde bahsettiğim biçimde bize hakaretlerde bulundu. Hatta ikaz ettiğimiz esnada kimlik ve ruhsatını göstermesini istedik fakat göstermedi. Buna rağmen belirttiğim biçimde bize hakaretlerde bulundu bizde görevli olarak kendisini etkisiz hale getirmek istemiştik yoksa işkence yapmadık üzerimizde devamlı bulunan cop ve biber gazı olduğu halde kullanmadık. Hatta -göğsünüzdeki bayrak mı- diyerek bayrağın bulunduğu giysimizi çekmeye kalktı. Üzerimize de gelip iteklemek suretiyle saldırdığı için bu direncinin kırılması ve soruşturma yapılmak üzere kendisine kelepçe takmak zorunda kaldık. Bilahare trafik ekiplerince yapılan işlemle aracın trafik muayenesinin olmadığı anlaşıldı. Hatta zorunlu trafik sigortasının olmadığı da ortaya çıktı. Karakol amirini de biz çağırmıştık. Olay yerinde olay sırasında biz görevlilerle diğer sanıktan başka kimse yoktu bizim davetimiz üzerine bilahare trafik ekipleri geldi ben üzerime atılı suçu işlemedim kabul etmiyorum.*"

20. Müşteki sanık M.U.K. kovuşturma aşamasında, emniyette verdiği ifadeyi tekrar ettiğini ve diğer sanık H.G.Y.nin beyanına katıldığını belirterek şunları eklemiştir; "*sanık Arif Haldun'un bize karşı hakaret ve saldırıları üzerine etkisiz hale getirmek için yere yatırdık ve kelepçe takmak zorunda kaldık daha sonra da trafik ekibi çağırmak zorunda kaldık. Kendisine eziyet etmedik atılı suçlamayı kabul etmiyorum. Esasen zorunlu trafik sigortası ile araç fenni muayenesi de olmadığından dolayı trafiğe aykırı biçimde araç kullanmaktaydı bundan dolayı bize böyle davrandığını düşündüm. Daha öncede kendisini hiç görmüş değilim. Biz görevimizi yaptık suçlamayı kabul etmiyorum. Şikâyetçi Sanık Arif Haldun'un raporuna diyeceğim yoktur yere yatırıp kelepçe takmaktayken oluşmuş olabilir. Katılma talebini de mahkemenin takdirine bırakıyorum, hakaretten dolayı ben de sanık Arif Haldun'dan şikâyetçiyim davaya da katılmak istiyorum, görevimizden dolayı hakaret etmiştir bunun da dikkate alınmasını istiyorum çünkü bizim polis olduğumuzu biliyordu, resmi üniformamız vardı.*"

21. Başvurucu ise kovuşturma aşamasında, emniyette verdiği ifadeyi tekrar ettiğini belirtmiş; polis memurlarına hakarette bulunmadığını, suçlamaları kabul etmediğini, polis memurlarının hakaret edip kendisini darp ettiklerini, kendisine kötü muamelede bulunduklarını beyan etmiştir.

22. Soruşturma ve kovuşturma aşamalarında dinlenen Tanık H.İ.U. Esat Polis Merkezi Amirliğinde görev yaptığını, suç tarihinde grup amiri K.E.nin bilgi vermesi üzerine olay mahalline gittiğinde olayın sonlanmış olduğunu, memurların şahsı (başvurucu) ters

yönden geldiği için uyardıklarını ve şahsın hakarette bulunduğunu kendisine söylediklerini, bunun üzerine kendisinin kelepçeye gerek olmadığını söyleyerek polis memurlarından kelepçeyi çıkarmalarını istediğini, bir süre önce bir milletvekili hakkında trafik polislerine hakaretten işlem yapıldığı için kendi kendine *"önceki gün milletvekili bugün doktor"* diyerek söylendiğini, işlemi yapan polis memurları ile bu durumun bir ilgisi olmadığını beyan etmiştir.

23. Soruşturma aşamasında ifadesi alınan tanık K.E Esat Polis Merkezi Amirliğinde grup amiri olarak görev yaptığını, olay anında karakol içinde görevli olduğunu, kendisine bilgi verilmesi üzerine Karakol Amiri H.İ.U.ya bilgi verdiğini, kendisinin olay yerine gitmediğini, olayla ilgili bilgisinin Polis Merkezinde alınan ifadelerle sınırlı olduğunu beyan etmiştir.

24. Ankara 4. Ağır Ceza Mahkemesi 9/2/2011 tarihli ve E.2010/232, K.2011/40 sayılı kararıyla polis memurları hakkında işkence yapma suçu nedeniyle dava açılmış olmakla birlikte olayda işkence suçunun unsurlarının oluşmadığından söz ederek 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 256. maddesi kapsamında zor kullanma yetkisinin sınırlarının aşılması kapsamında değerlendirme yapılması gerektiğini belirtmiş; *"(başvurucunun) rapor durumu zarar gören bölgeler birlikte değerlendirildiğinde taşkınlığına son verme, onu sabitleme gayesiyle kelepçe takma mücadelesinin eseri olduğu görülmüş, başkaca tekme tokat vurma, biber gazı sıkma gibi bir eylemi olmadığı gibi telefonla durumu ihbar etme fırsatı dahi verilmiş olması karşısında yetki-sınır aşımından bahsedilemeyeceği"* gerekçesiyle polis memurlarının beraatlarına hükmetmiştir.

25. Mahkeme -başvurucu yönünden- görevli memura hakaret suçundan 1 yıl hapis cezasına hükmetmiş; 1 yıl hapis cezasının, suçun alenen ve zincirleme şekilde işlenmesi nedeniyle artırılmasına, başvurucunun; olayda polis memurlarının haksız tahriki ve keyfî muamelesine maruz kalmış olduğu gerekçesiyle 5237 sayılı Kanun'un 129. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca -hakaret suçunun karşılıklı işlenmesi hâli- cezanın indirilmesine ve sonuç olarak 5 ay 25 gün hapis cezası ile cezalandırılmasına ve 4/2/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 231. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar vermiştir. Polis memurları tarafından başvurucu aleyhine hakaret nedeniyle tazminat davası açılmış; H.Y.G lehine 2.000 TL, M.U.K. lehine 1.500 TL manevi tazminata hükmedilmiştir.

26. Başvurucu tarafından beraat hükmü yönünden temyiz edilen karar, Yargıtay 8. Ceza Dairesinin 26/9/2012 tarihli ve E.2012/23431, K.2012/28579 sayılı ilamıyla onanmıştır.

27. Onama kararı başvurucuya 3/4/2013 tarihinde tebliğ edilmiş, başvurucu 24/4/2013 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

B. İlgili Hukuk

28. 5237 sayılı Kanun'un 256. maddesi şöyledir:

"Zor kullanma yetkisine sahip kamu görevlisinin, görevini yaptığı sırada, kişilere karşı görevinin gerektirdiği ölçünün dışında kuvvet kullanması halinde, kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır."

29. 5237 sayılı Kanun'un 129. maddesinin (3) numaralı fıkrası şöyledir:

"Hakaret suçunun karşılıklı olarak işlenmesi halinde, olayın mahiyetine göre, taraflardan her ikisi veya biri hakkında verilecek ceza üçte birine kadar indirilebileceği gibi, ceza vermekten de vazgeçilebilir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

30. Mahkemenin 15/10/2015 tarihinde yapmış olduğu toplantıda, başvurucunun 24/4/2013 tarihli ve 2013/2659 numaralı bireysel başvurusu incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları

31. Başvurucu; trafik kuralı ihlali nedeniyle durdurulduğu sırada emniyet görevlileri tarafından şiddete maruz kaldığını, elleri kelepçelenerek gözaltına alındığını, gördüğü şiddet sonucunda oluşan yaralanmaların sağlık raporuyla tespit edilmesine karşın açılan kamu davasında emniyet görevlileri hakkında beraat kararı verildiğini, kendisine ise kamu görevlisine hakaret etme suçundan ceza verildiğini, söz konusu karara dayanarak polis memurlarının kendisine tazminat davası açtıklarını belirterek işkence ve kötü muamele yasağı ile kişi hürriyeti ve güvenliği haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme

1. Kabul Edilebilirlik Yönünden

a. Kişi Hürriyeti ve Güvenliği Hakkının İhlal Edildiği İddiası

32. Başvurucu, keyfî olarak alıkonulduğunu ve gözaltına alındığını ileri sürerek kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğini ileri sürmektedir.

33. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un geçici 1. maddesinin (8) numaralı fıkrası şöyledir:

> *"Mahkeme, 23/9/2012 tarihinden sonra kesinleşen nihai işlem ve kararlar aleyhine yapılacak bireysel başvuruları inceler."*

34. Bu hüküm gereğince Anayasa Mahkemesi, 23/9/2012 tarihinden sonra kesinleşen nihai işlem ve kararlar aleyhine yapılacak bireysel başvuruları inceler. Dolayısıyla Mahkemenin zaman bakımından yetkisi, ancak bu tarihten sonra kesinleşen nihai işlem ve kararlar aleyhine yapılan bireysel başvurularla sınırlıdır. Kamu düzenine ilişkin bu düzenleme karşısında, anılan tarihten önce kesinleşmiş nihaî işlem ve kararları da içerecek şekilde yetki kapsamının genişletilmesi mümkün değildir (*G.S.*, B. No: 2012/832, 12/2/2013, § 14).

35. Başvurunun kabul edilebilmesi için ihlal iddiasına dayanak teşkil eden nihai işlem veya kararların 23/9/2012 tarihinden evvel kesinleşmemiş olması gerekmektedir. Nihai işlem veya kararların anılan tarihten önce kesinleştiği tespit edildiği takdirde ilgili şikâyetler bakımından başvurunun kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir. Mahkemenin yargı yetkisine ilişkin bu tespitin, bireysel başvuru incelemesinin her aşamasında yapılabilmesi mümkündür (*Korcan Pulatsü*, B. No: 2012/726, 2/7/2013, § 32).

36. Somut olayda başvurucu 27/12/2009 tarihinde saat 21.30'da tutulmuş, 28/12/2009 tarihinde 01:00'de serbest bırakılmıştır. Anılan tutulma işlemine ilişkin herhangi bir adli işlem başlatılmamış olduğundan bu konuda son işlemin başvurucunun serbest bırakıldığı 28/12/2009 tarihinde gerçekleştiğinin kabulü gerekmektedir.

37. Açıklanan nedenlerle başvurucunun kişi hürriyeti ve güvenliğinin ihlal edildiği yönündeki şikâyetlerine konu olayda, tutulmaya ilişkin son işlemin Anayasa Mahkemesinin zaman bakımından yetkisinin başladığı 23/9/2012 tarihinden önce gerçekleştiği anlaşıldığından başvurunun bu kısmının *zaman bakımından yetkisizlik* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

b. İşkence ve Kötü Muamele Yasağının İhlal Edildiği İddiası

38. Başvurunun incelenmesi neticesinde başvurucunun işkence ve kötü muamele yasağına ilişkin iddialarının açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir nedenin bulunmadığı anlaşıldığından başvurunun bu kısmının kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

2. Esas Yönünden

39. Anayasa'nın 17. maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları şöyledir:

"Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.

...

Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz."

40. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS/Sözleşme) 3. maddesi şöyledir:

"Hiç kimse işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muamelelere tabi tutulamaz."

41. Başvurucu; emniyet görevlileri tarafından şiddete maruz bırakıldığını, elleri kelepçelenerek gözaltına alındığını, gördüğü şiddet sonucunda oluşan yaralanmaların sağlık raporuyla tespit edilmesine karşın açılan kamu davasında emniyet görevlileri hakkında beraat kararı verildiğini, bu nedenle Anayasa'nın 17. maddesinde koruma altına alınan işkence ve kötü muamele yasağının ihlal edildiğini ileri sürmektedir.

42. Bakanlık görüşünde, işkence ve kötü muamele yasağının maddi boyutu bakımından yapılan değerlendirmede kötü muamele yasağının yakalamayı gerçekleştirmek için güç kullanılmasını tamamen yasaklamadığını ancak güç kullanımının gerekli ve orantılı olması gerektiğini, somut olayda emniyet görevlilerinin başvurucunun kendilerine hakaret etmesi ve direnmesi üzerine güç kullandıklarını ifade ettikleri belirtilerek yasağın esas bakımından ihlal edilip edilmediğine ilişkin değerlendirme ve takdirin Anayasa Mahkemesine ait olduğu ifade edilmiştir.

43. Bakanlık, işkence ve kötü muamele yasağının usule ilişkin boyutuna dair yaptığı değerlendirmede ise başvurucunun kötü muamele iddialarını ileri sürmesi üzerine soruşturma başlatıldığını ve olaydan yaklaşık iki saat sonra adli muayene raporu alınmasının sağlandığını ve başvurucuya haklarının hatırlatıldığını belirterek yasağın usul bakımından ihlal edilip edilmediğine ilişkin takdirin Anayasa Mahkemesine ait olduğunu ifade etmiştir.

44. İşkence yasağına ilişkin şikâyetlerin incelenmesinin -devletin negatif ve pozitif yükümlülükleri dikkate alınarak- maddi ve usule ilişkin boyutları bakımından ayrı ayrı ele alınması gerekmektedir. Devletin negatif yükümlülüğü bireyleri işkence ya da insanlık dışı veya aşağılayıcı muameleye ya da cezaya tabi tutmama sorumluluğunu içerirken pozitif yükümlülük, hem bireyleri bu tür muamelelerden korumayı (önleyici yükümlülük) hem de etkili bir soruşturma yoluyla sorumluların tespiti ve cezalandırılmasını (soruşturma yükümlülüğü) içermektedir. İşkence ve kötü muamele yasağının maddi boyutu, negatif yükümlülük ile önleyici yükümlülüğü kapsamakta, pozitif yükümlülüğün iki unsurundan biri olan soruşturma yükümü ise usul boyutunu oluşturmaktadır.

a. Anayasa'nın 17. Maddesinin Maddi Boyutunun İhlal Edildiği İddiası

45. Herkesin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkı Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınmıştır. Anılan maddenin birinci fıkrasında insan

onurunun korunması amaçlanmıştır. Üçüncü fıkrasında da kimseye "işkence" ve "eziyet" yapılamayacağı, kimsenin "insan haysiyetiyle bağdaşmayan" ceza veya muameleye tabi tutulamayacağı hüküm altına alınmıştır *(Cezmi Demir ve diğerleri,* B. No: 2013/293, 17/7/2014, § 80).

46. Devletin, bireyin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına saygı gösterme yükümlülüğü; öncelikle kamu otoritelerinin bu hakka müdahale etmemelerini yani anılan maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen şekillerde kişilerin fiziksel ve ruhsal zarar görmelerine neden olmamalarını gerektirir. Bu, devletin bireyin vücut ve ruh bütünlüğüne saygı gösterme yükümlülüğünden kaynaklanan negatif ödevidir (*Cezmi Demir ve diğerleri*, § 81).

47. Anayasa'nın 17. maddesinin üçüncü fıkrası ve Sözleşme'nin 3. maddesi sınırlama öngörmemekte; işkence, insanlık dışı ve onur kırıcı muamele ve cezaların yasaklanmasının mutlak mahiyetini belirtmektedir. Kötü muamele yasağının mutlak mahiyeti Anayasa'nın 15. maddesi kapsamında belirtilen savaş veya ulusun varlığını tehdit eden başka bir genel tehlike hâlinde dahi istisna öngörmemiştir. Aynı şekilde Sözleşme'nin 15. maddesi kapsamında da benzer bir düzenleme ile kötü muamele yasağına ilişkin herhangi bir istisna öngörülmemiştir (*Ali Rıza Özer ve diğerleri* [GK], B. No: 2013/3924, 6/1/2015, § 74; *Selmouni/Fransa*[BD], B. No: 25803/94, 28/7/1999, § 95; *Assenov ve diğerleri/Bulgaristan,* B. No: 24760/94, 28/10/1998, § 93).

48. Öte yandan bir muamelenin Anayasa'nın 17. maddesinin üçüncü fıkrasının kapsamına girebilmesi için asgari bir ağırlık derecesine ulaşmış olması gerekmektedir. Bu asgari eşik göreceli olup her olayda asgari eşiğin aşılıp aşılmadığı somut olayın özellikleri dikkate alınarak değerlendirilmelidir. Bu bağlamda muamelenin süresi, fiziksel ve ruhsal etkileri ile mağdurun cinsiyeti, yaşı ve sağlık durumu gibi faktörler önem taşımaktadır (*Tahir Canan,* B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 23). Değerlendirmeye alınacak bu unsurlara muamelenin amacı ve kastı ile ardındaki neden de eklenebilir (*Aksoy/Türkiye,* B. No: 21987/93, 18/12/1996, § 64; *Eğmez/Kıbrıs,* B. No: 30873/96, 21/12/2000, § 78; *Krastanov/Bulgaristan,* B. No: 50222/99, 30/9/2004, § 53). Ayrıca kötü muamelenin, heyecanın ve duyguların yükseldiği anda meydana gelip gelmediğinin tespiti de (*Eğmez/Kıbrıs,* § 53; *Selmouni/Fransa,* § 104) dikkate alınması gereken diğer faktörlerdir.

49. Bir ceza veya muamelenin "insanlık dışı" ya da "aşağılayıcı" olarak nitelendirilebilmesi için belirli bir yasal muamele veya ceza ile ilgili ızdırap veya aşağılamanın kaçınılmaz unsurlarının ötesine geçmesi gerekmektedir (*Soering/Birleşik Krallık,* B. No: 14038/88, 7/7/1989, § 100)

50. Anayasa'nın 17. maddesi ve Sözleşme'nin 3. maddesi -belirli bir yasal muamele kapsamında- bir yakalamayı gerçekleştirmek için güç kullanımını yasaklamamaktadır. Ancak sınırları belli bazı durumlarda, sadece kaçınılmaz ve asla aşırı olmaması koşuluyla güvenlik güçleri tarafından fiziksel güce başvurulmasının kötü muamele olmadığı kabul edilmektedir (*Ali Rıza Özer ve diğerleri*, §§ 81, 82; *Ivan Vasilev/Bulgaristan*, B. No: 48130/99, 12/4/2007, § 63). Ayrıca kişinin kendi davranışından veya tutumundan dolayı fiziksel güce başvurmak kesinlikle zorunlu hâle gelmedikçe bu tür fiiller -prensip olarak- Sözleşme'nin 3. maddesinde belirtilen yasağı ihlal edecektir. Bu kapsamda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) suçla mücadeleye özgü inkâr edilemez zorlukların, bireylerin vücut dokunulmazlığı açısından sağlanacak korumaya sınırlar koymasını haklı kılamayacağını belirtmektedir (*Ribitsch/Avusturya,* B. No: 18896/91, 4/12/1995, § 38).

51. Kolluk görevlileri, görevini yaparken direnişle karşılaşması hâlinde bu direnişi kırmak amacıyla ve direnişi kıracak ölçüde zor kullanmaya yetkilidir. Fiilî bir saldırının varlığı hâlinde kolluk görevlileri ayrıca meşru savunma kapsamında zor kullanma yetkisine de sahiptir. Ancak zor kullanımı yalnızca zorunlu hâllerde başvurulabilecek bir yol olduğu gibi başvurulacak güç, ölçülü ve kademeli olmalıdır.

52. Aktif/etken direnme, kolluk görevlisine karşı fiilî bir saldırı, güç kullanımı sonucu görevini yapmaya engel olmak şeklinde gerçekleşirken pasif/edilgen direnme; evrak göstermeme, araca binmeme, araçtan inmeme gibi kolluk görevlisinin talimatlarına uymama şeklinde gerçekleşmekte ve fiilî bir güç kullanımı içermemektedir. Direnmenin türüne göre görevin ifası için gerekli kuvvet kullanımı değişebileceği gibi kuvvet kullanımının meşru bir zemine oturması için direnmenin sona ermemiş olması, güç kullanımının görevin ifası için zorunlu olması ve yerine getirilmek istenen amaç ile orantılı olması gerekmektedir.

53. Kelepçe takmak polisin maddi güç kullanımının bir çeşidini oluşturmaktadır.

54. Polisin zor kullanma yetkisi bir cezalandırma aracı olmayıp zorunlu sınırın aşılması, işkence ve kötü muamele yasağının ihlali sonucunu doğurabilecektir.

55. Anayasa ve Sözleşme tarafından kötü muamele, kişi üzerindeki etkisi gözetilerek derecelendirilmiş ve farklı kavramlarla ifade edilmiştir. Dolayısıyla Anayasa'nın 17. maddesinin üçüncü fıkrasında geçen ifadelerde bir yoğunluk farkının bulunduğu görülmektedir. Bir muamelenin "işkence" olarak nitelendirilip nitelendirilmeyeceğini belirleyebilmek için anılan fıkrada geçen "eziyet" ve "insan haysiyetiyle bağdaşmayan" muamele kavramları ile "işkence" arasındaki ayrıma bakmak gerekmektedir. Bu ayrımın Anayasa tarafından özellikle çok ağır ve zalimane acılara neden olan kasti insanlık dışı muamelelerdeki özel duruma işaret etmek ve bir derecelendirme yapmak amacıyla getirildiği, anılan ifadelerin 5237 sayılı Kanun'da düzenleme altına alınmış olan "işkence", "eziyet" ve "hakaret" suçlarının unsurlarından daha geniş ve farklı bir anlam taşıdığı anlaşılmaktadır *(Cezmi Demir ve diğerleri*, § 84).

56. Buna göre anayasal düzenleme bağlamında kişinin maddi ve manevi varlığının bütünlüğüne en fazla zarar veren muamelelerin "işkence" olarak belirlenmesi mümkündür (*Tahir Canan*, § 22). Muamelelerin ağırlığının yanı sıra İşkence ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı veya Aşağılayıcı Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin 1. maddesinde "işkence" teriminin özellikle bilgi almak, cezalandırmak veya yıldırmak amacıyla ya da ayırımcı bir nedenle kasten ağır acı veya ızdırap vermeyi kapsadığı belirtilerek "kasıt" unsuruna da yer verilmiştir (*Cezmi Demir ve diğerleri*, § 85).

57. "İşkence" seviyesine varmayan fakat önceden tasarlanmış, uzun bir dönem içinde saatlerce uygulanmış ve fiziki yaralanmaya veya yoğun maddi, manevi ızdıraba sebep olan insanlık dışı muameleler "eziyet" olarak tanımlanabilir (*Tahir Canan*, § 22). Bu hâllerde meydana gelen acı, meşru bir muamele ya da cezada kaçınılmaz bir unsur olarak bulunan acının ötesine geçmelidir. İşkenceden farklı olarak "eziyet"te, ızdırap verme kastının belli bir amaç doğrultusunda yapılması aranmaz (*İrlanda/Birleşik Krallık*, B. No: 5310/71, 18/1/1978, § 167; *Eğmez/Kıbrıs*, § 78). AİHM; fiziksel saldırı, darp, psikolojik sorgu teknikleri, kötü şartlarda tutma, kişiyi kötü muamele göreceği bir yere sınır dışı ya da iade etme, devletin gözetimi altında kişinin kaybolması, kişinin evinin yok edilmesi, ölüm cezasının infazının uzunca bir süre beklenilmesinin doğurduğu korku ve sıkıntı, çocuk istismarı gibi muameleleri "insanlık dışı muameleler" olarak nitelendirmiştir (*İrlanda/Birleşik Krallık; Ilaşcu ve diğerleri*[BD], */Moldova ve Rusya*, B. No: 48787/99, 8/7/2004, §§ 432-438; *Soering/Birleşik Krallık*, B. No: 14038/88, 7/7/1989, § 91; *Jabari/Türkiye*, B. No: 40035/98, 11/7/2000, §§ 41, 42; *Giusto/İtalya*, B. No: 38972/06,

15/5/2007). Bu nitelikteki muameleler Anayasa'nın 17. maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında "eziyet" olarak nitelendirilebilir (*Cezmi Demir ve diğerleri*, § 88).

58. Mağdurları küçük düşürebilecek ve utandırabilecek şekilde kendilerinde korku, küçültülme, elem ve aşağılanma duygusu uyandıran veya mağduru kendi iradesine ve vicdanına aykırı bir şekilde hareket etmeye sürükleyen aşağılayıcı nitelikteki daha hafif muamelelerin ise "insan haysiyetiyle bağdaşmayan" muamele veya ceza olarak tanımlanması mümkündür (*Tahir Canan*, § 22). Burada "eziyet"ten farklı olarak kişi üzerinde uygulanan muamele; fiziksel ya da ruhsal acıdan öte küçük düşürücü veya aşağılayıcı bir etki oluşturmaktadır (*Cezmi Demir ve diğerleri*, § 89).

59. Bir muamelenin bu kavramlardan hangisini oluşturduğunu belirleyebilmek için her somut olay kendi özel koşulları içinde değerlendirilmelidir.

60. Somut olayda başvurucu, trafik kuralı ihlali nedeniyle durdurulduğu sırada yere yatırılmış ve kolları arkaya bükülmek suretiyle kelepçelenmiştir. Emniyet görevlileri, başvurucunun hakaret etmesi ve direnmesi nedeniyle kademeli güç kullandıklarını, başvurucuyu yere yatırarak kelepçelediklerini ifade etmektedirler. Başvurucu ayrıca yerde yattığı sırada polis memurları tarafından tekmelendiğini ileri sürmektedir. Yapılan adli muayenede -başvurucuyla ilgili olarak- sağ el bileğinde 2 cm çapında abrazyon, sol dizinde 3 cm çapında sıyrık, sol el bileğinde kelepçe izine uyar çepeçevre ekimoz, sırtta ve başta ağrı şikâyeti tespit edilmiştir (bkz. § 16).

61. Somut olayda polis memurları, başvurucunun davranışlarını genel olarak agresif davranışlar şeklinde tanımlamış; başvurucunun resmî araçlarının olduğunu görmesine rağmen kendilerinden kimlik göstermelerini istediğini, kendilerine hakaret ettiğini ve sözlü saldırıda bulunduğunu ifade etmişlerdir. Başvurucu hakkında yürütülen yargılamaya bakıldığında ise yargılamanın hakaret suçu ile sınırlı olduğu, Polis Merkezinde polis memurlarının başvurucunun kendilerine karşı fiilî bir saldırı ya da maddi bir güç kullanımında bulunduğuna yönelik bir iddiada bulunmadığı görülmektedir. Öte yandan kovuşturma aşamasında başvurucunun kendilerini ittirdiğini ifade ettikleri anlaşılsa da polis memurlarının başvurucu hakkında yalnızca hakaret suçu nedeniyle şikâyetçi oldukları ayrıca yine kendi düzenledikleri olay tutanağında başvurucunun polis memurlarına yönelik fiilî bir hareketinden söz edilmeyip yalnızca hakaret ve evrak göstermeme eylemlerinden bahsedildiği, polis memurlarının herhangi bir yaralanmalarının bulunmadığı gibi unsurlar gözetildiğinde başvurucunun polis memurlarına fiilî bir saldırıda bulunmadığının kabulü gerekmektedir.

62. Polisin görevini yerine getirirken üniformalı ya da resmî araçlı olmasına ilişkin bir istisna gözetilmeksizin kendisinin polis olduğunu gösterir belgeyi sunmak zorunluluğu bulunduğundan başvurucunun polis memurlarına kimlik sorması, görevi yaptırmamak için direnme olarak adlandırılamayacaktır. Başvurucuya isnat edilen eylemler; trafik kuralı ihlali, evrak göstermeme şeklinde pasif direnme ve hakaret ile sınırlı olup olay yerine çağrılan trafik ekiplerince başvurucu hakkında trafik cezası düzenlenmiş ayrıca polis memurlarına hakaret ettiği iddiasıyla adli işlem başlatılmıştır.

63. Başvurucuya isnat edilen eylemler ve taraf beyanları bir bütün olarak değerlendirildiğinde fiilî bir saldırıda bulunmayan, tehlike arz ettiğine ya da kaçacağına ilişkin bir şüphe oluşturmadığı açık olan başvurucunun; evinin bulunduğu sokakta kolu arkaya bükülmek suretiyle yere yatırılmasını ve kelepçe takılmasını, zorla ekip arabasına bindirilmesini ve bir süre burada bekletilmesini gerektirecek bir fiilinin bulunmadığı ve anılan muameleler nedeniyle yaralandığı sabit olan başvurucunun vücut bütünlüğüne saygı konusunda gerekli özen ve dikkatin gösterilmediği anlaşılmaktadır.

64. Kendi davranışı nedeniyle fiziksel ve maddi güç kullanımını zorunlu kılan bir tutumu olmaksızın anılan müdahaleye maruz kalan başvurucunun sağlık raporunda tespit edilen yaralanmaları ve eylemin kendisi değerlendirildiğinde müdahalenin küçük düşürücü veya aşağılayıcı bir etki doğurabileceğinin insan haysiyetiyle bağdaşmayan muamele kapsamında nitelendirilmesi mümkün görülmüş ve devletin, Anayasa'nın 17. maddesi kapsamında negatif yükümlülüğüne aykırı davrandığı sonucuna ulaşılmıştır.

65. Açıklanan nedenlerle başvurucunun Anayasa'nın 17. maddesinin üçüncü fıkrasında güvence altına alınan kötü muamele yasağının, maddi boyutu bakımından ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

b. Anayasa'nın 17. Maddesinin Usul Boyutunun İhlal Edildiği İddiası

66. Devletin, kişinin maddi ve manevi varlığını koruma hakkı kapsamında sahip olduğu pozitif yükümlülüğün bir de usule ilişkin boyutu bulunmaktadır. Bu usul yükümlülüğü çerçevesinde devlet, doğal olmayan her türlü fiziksel ve ruhsal saldırı olayının sorumlularının belirlenmesini ve gerekiyorsa cezalandırılmasını sağlayabilecek etkili resmî bir soruşturma yürütmek durumundadır. Bu tarz bir soruşturmanın temel amacı, söz konusu saldırıları önleyen hukukun etkin bir şekilde uygulanmasını güvenceye almak ve kamu görevlilerinin ya da kurumlarının karıştığı olaylarda onların sorumlulukları altında meydana gelen olaylar için hesap vermelerini sağlamaktır *(Cezmi Demir ve diğerleri, § 110; Anguelova/Bulgaristan*, B. No: 38361/97, 13/6/2002, § 137; *Jasinskis/Letonya*, B. No: 45744/08, 21/12/2010, § 72).

67. Buna göre bireyin bir devlet görevlisi tarafından hukuka aykırı olarak ve Anayasa'nın 17. maddesini ihlal eder biçimde bir muameleye tabi tutulduğuna ilişkin savunulabilir bir iddiasının bulunması hâlinde Anayasa'nın 17. maddesi, *"Devletin temel amaç ve görevleri"* kenar başlıklı 5. maddedeki genel yükümlülükle birlikte yorumlandığında etkili resmî bir soruşturmanın yapılmasını gerektirmektedir. Bu soruşturma, sorumluların belirlenmesini ve cezalandırılmasını sağlamaya elverişli olmalıdır. Bu durum olanaklı olmazsa Anayasa'nın 17. maddesi, sahip olduğu öneme rağmen pratikte etkisiz hâle gelecek ve bazı hâllerde devlet görevlilerinin fiilî dokunulmazlıktan yararlanarak kontrolleri altında bulunan kişilerin haklarını istismar etmeleri mümkün olacaktır (*Tahir Canan*, § 25; *Corsacov/Moldova,* B. No: 18944/02, 4/4/2006, § 68).

68. Yürütülen ceza soruşturmalarının amacı, kişinin maddi ve manevi varlığını koruyan mevzuat hükümlerinin etkili bir şekilde uygulanmasını ve sorumluların ölüm ya da yaralama olayına ilişkin hesap vermelerini sağlamaktır. Bu bir sonuç yükümlülüğü değil, uygun araçların kullanılması yükümlülüğüdür (*Serpil Kerimoğlu ve diğerleri*, B. No: 2012/752, 17/9/2013, § 56).

69. Yürütülecek ceza soruşturmaları, sorumluların tespitine ve cezalandırılmalarına imkân verecek şekilde etkili ve yeterli olmalıdır. Soruşturmanın etkili ve yeterli olduğundan söz edebilmek için soruşturma makamlarının resen harekete geçerek olayı aydınlatabilecek ve sorumluların tespitine yarayabilecek bütün delilleri toplamaları gerekir. Dolayısıyla kötü muamele iddialarının gerektirdiği soruşturma; bağımsız bir şekilde, hızlı ve derinlikli yürütülmelidir. Diğer bir ifadeyle yetkililer, olay ve olguları ciddiyetle öğrenmeye çalışmalı ve soruşturmayı sonlandırmak ya da kararlarını temellendirmek için çabuk ve temelden yoksun sonuçlara dayanmamalıdır (*Cezmi Demir ve diğerleri,* § 113; *Assenov ve diğerleri,* § 103; *Batı ve diğerleri/Türkiye,* B. No: 33097/96 - 57834/00, 3/6/2004, § 136). Bu kapsamda yetkililer diğer deliller yanında görgü tanıklarının ifadeleri ile kriminalistik bilirkişi incelemeleri dâhil söz konusu olayla ilgili kanıtları toplamak için

alabilecekleri bütün makul tedbirleri almalıdır (*Cezmi Demir ve diğerleri*, § 113; *Tanrıkulu/Türkiye*[BD], B.No: 23763/94, 8/7/1999, § 104; *Gül/Türkiye*, B.No: 22676/93, 14/12/2000, § 89).

70. Devlet memurları tarafından yapılan işkence ve kötü muamele iddiaları hakkında yürütülen soruşturmanın etkili olması için soruşturmadan sorumlu ve tetkikleri yapan kişilerin olaylara karışan kişilerden bağımsız olması gerekir (*Cezmi Demir*, § 117; *Oğur/Türkiye*[BD], B. No: 21594/93, 20/5/1999, §§ 91, 92; *Mehmet Emin Yüksel/Türkiye*, B. No: 40154/98, 20/7/2004, § 37; *Güleç/Türkiye*, B. No: 21593/93, 27/7/1998, §§ 81, 82). Soruşturmanın bağımsızlığı sadece hiyerarşik ya da kurumsal bağlantının olmamasını değil, aynı zamanda somut bir bağımsızlığı da gerektirir (*Cezmi Demir*, § 117; *Ergi/Türkiye*, B. No: 23818/94, 28/7/1998, §§ 83, 84).

71. Bu kapsamda başvurucunun, polis memurları tarafından kötü muameleye tabi tutulduğu iddiası ve sağlık raporunda tespit edilen yaralanmalar karşısında bir devlet görevlisi tarafından Anayasa'nın 17. maddesini ihlal eder biçimde bir muameleye tabi tutulduğuna ilişkin savunulabilir bir iddiası bulunduğunun kabulüyle yukarıda sıralanan gerekliliklere cevap verecek etkin bir soruşturma yürütülmesinin zorunluluğu bulunmaktadır. Soruşturma kavramı, Ceza Muhakemesi Hukuku kapsamındaki soruşturma kavramıyla sınırlı olmayıp soruşturma ve kovuşturma aşamalarının tamamını kapsamaktadır.

72. Başvuruya konu olaya ilişkin başlatılan adli işlemler kapsamında ilk olarak polis memurlarının görev yaptığı Esat Polis Merkezinde başvurucunun şüpheli sıfatıyla, Polis Memurları M.U.K. ve H.Y.G.nın ise müşteki sıfatıyla ifadeleri alınmıştır.

73. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca başlatılan soruşturma kapsamında başvurucunun ve olay yerine daha sonra gelen Komiser H.İ.U. ile Polis Merkezi Grup Amiri K.E.nin tanık sıfatıyla ifadeleri alınmış; polis memurları hakkında işkence yapma suçu nedeni ve cezalandırılmaları istemiyle dava açılmıştır.

74. Olay günü Polis Merkezinde alınan ifadelerde polis memurlarının; başvurucunun agresif tavırlar sergilediğini, kendilerine kimlik sorduğunu ve hakaret ettiğini ifade ettikleri, bu aşamada başvurucudan gelen herhangi bir fiziksel ya da maddi güç kullanımı iddiasında bulunmadıkları gibi polis memurları tarafında düzenlenen olay tutanağında da başvurucudan gelen herhangi bir fiilî güç kullanımından bahsedilmediği anlaşılmaktadır (bkz. § 14). Kovuşturma aşamasında ise polis memurları ifadelerinde, başvurucunun evraklarını göstermediğini ve üzerlerine gelerek kendilerini ittirmek suretiyle saldırdığını belirtmişlerdir (bkz. § 19, 20). İki ifade arasında başvurucunun polis memurlarına yönelik fiziksel güç kullanıp kullanmadığı konusunda çelişki bulunmaktadır.

75. Mahkeme ise agresif tavırlar ve direnme olarak adlandırılan eylemlerin niteliğinin ne olduğu yönünde bir değerlendirme yapmaksızın başvurucunun taşkınlığa varan davranışlarda bulunduğu kabulüyle, *"(başvurucunun) rapor durumu zarar gören bölgeler birlikte değerlendirildiğinde taşkınlığına son verme, onu sabitleme gayesiyle kelepçe takma mücadelesinin eseri olduğu görülmüş, başkaca tekme tokat vurma, biber gazı sıkma gibi bir eylemi olmadığı gibi telefonla durumu ihbar etme fırsatı dahi verilmiş olması karşısında yetki-sınır aşımından bahsedilemeyeceği"* gerekçesiyle polis memurlarının beraatlarına hükmetmiştir.

76. Soruşturma ve kovuşturma aşaması bir bütün olarak incelenmesi sonucunda tüm süreçte dinlenilen iki tanığın da sanık polis memurlarının mesai arkadaşları oldukları ve olayı görmediklerini ifade ettikleri dikkate alındığında maddi olayın nasıl gerçekleştiğini

aydınlatabilecek nitelikte bir delile ulaşılıp ulaşılamayacağının araştırılmadığı, hükme esas alınan delil niteliğinde yalnızca taraf beyanlarının mevcut olduğu, hangi beyana hangi nedenle itibar edildiği ya da edilmediğinin açıklanmadığı; başvurucunun yere yatırıldığı sırada polis memurları tarafından vücuduna tekme atıldığını ileri sürülmesine karşın bu iddiaların araştırılmayarak polis memurlarının eyleminin yere yatırarak kelepçe takma ile sınırlı olduğunun kabul edildiği anlaşılmaktadır.

77. Mahkeme, başvurucunun polis memurlarına hakaret ettiği iddiasına ilişkin kurduğu hükümde, başvurucu hakkında hükmettiği cezadan sanığın (başvurucu) polis memurlarının haksız tahriki ve keyfî muamelesine maruz kalmış olması sebebiyle 5237 sayılı Kanun'un 129. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca (karşılıklı hakaret) cezanın 1/3 oranında indirilmesine hükmetmiştir.

78. Yukarıdaki hükümden anlaşılacağı üzere Mahkeme, olayda karşılıklı hakaret nedeniyle başvurucunun cezasından indirime gitmiş ancak polis memurları hakkında kurulan hükümde polis memurlarının hakaret niteliği taşıyan eylemlerine yönelik bir değerlendirme yapmamıştır.

79. Tüm bu unsurlar -soruşturmanın etkili ve yeterli olduğundan söz edebilmek için gerekli olan- soruşturma makamlarının resen harekete geçerek olayı aydınlatabilecek ve sorumluların tespitine yarayabilecek bütün delilleri toplamaları, kötü muamele iddialarının gerektirdiği soruşturmanın tarafsız ve bağımsız bir şekilde, hızlı ve derinlikli yürütülmesi, yetkililerin olay ve olguları ciddiyetle öğrenmeye çalışması gibi gerekliliklerin yerine getirildiği konusunu şüpheye düşürmektedir.

80. Açıklanan nedenlerle Anayasa'nın 17. maddesinin üçüncü fıkrasında koruma altına alınan ve kötü muamele yasağı kapsamında öngörülen, devletin etkili soruşturma yapma usul yükümlülüğünün ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

3. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

81. 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrası şu şekildedir:

> *"Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvurucu lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir."*

82. Başvurucu, Anayasa'nın 17. maddesinin ihlali nedeniyle 100.000 TL manevi tazminata hükmedilmesi talebinde bulunmuştur.

83. Başvuru konusu olayda, Anayasa'nın 17. maddesinin üçüncü fıkrasının maddi ve usul boyutlarıyla ihlal edildiği sonucuna varılmıştır. İhlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yargılamanın yenilenmesi amacıyla kararın bir örneğinin ilgili Mahkemesine gönderilmesi, başvurucuya ayrıca net 3.000 TL manevi tazminat ödenmesi gerektiğine karar verilmesi gerekir.

84. 198,35 TL harç ve 1.500 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 1.698,35 TL yargılama giderinin başvurucuya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Başvurucunun,

1. Kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiği yönündeki iddiasının *zaman bakımından yetkisizlik* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

2. Anayasa'nın 17. maddesinin üçüncü fıkrasında koruma altına alınan kötü muamele yasağının ihlaline ilişkin şikâyetlerinin KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

B. 1. Anayasa'nın 17. maddesinin üçüncü fıkrasında güvence altına alınan kötü muamele yasağının maddi yönden İHLAL EDİLDİĞİNE,

2. Anayasa'nın 17. maddesinin üçüncü fıkrasında güvence altına alınan kötü muamele yasağının usul yönünden İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. İhlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere kararın bir örneğinin Ankara 4. Ağır Ceza Mahkemesine GÖNDERİLMESİNE,

D. Başvurucuya net 3.000 TL manevi TAZMİNAT ÖDENMESİNE, tazminata ilişkin diğer taleplerin REDDİNE,

E. 198,35 TL harç ve 1.500 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 1.698,35 TL yargılama giderinin BAŞVURUCUYA ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin, kararın tebliğini takiben başvurucunun Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına; ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal faiz uygulanmasına,

G. Kararın bir örneğinin 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (3) numaralı fıkrası uyarınca Adalet Bakanlığına ve İçişleri Bakanlığına gönderilmesine

15/10/2015 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan	Üye	Üye
Alparslan ALTAN	Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Recep KÖMÜRCÜ

Üye	Üye
Engin YILDIRIM	Celal Mümtaz AKINCI